

Spotkania z cyklu:
"Doktowykłady, czyli humanistyka oczami młodych naukowców "

Idea inicjatywy:

Projekt "Doktowykłady, czyli humanistyka oczami młodych naukowców" to cykl fakultatywnych spotkań zainicjowanych i prowadzonych przez uczestników Filologicznych Studiów Doktoranckich Uniwersytetu Gdańskiego. Spotkania mają stać się okazją do prezentacji różnorodnych punktów widzenia na problemy współczesności, a także pozwolić na kształtowanie postawy otwartości oraz promować współczesną humanistykę. Chcielibyśmy, aby te spotkania stały się areną wymiany myśli pomiędzy młodymi badaczami i badaczkami. Ponadto mamy nadzieję, że te spotkania staną się przestrzenią, w której w uniwersyteckim duchu będzie można prowadzić prezentacje, dyskusje, dzielić się naukowymi zainteresowaniami.

Serdecznie zapraszamy studentów, doktorantów oraz wykładowców Uniwersytetu Gdańskiego do uczestniczenia w naszych wykładach.

Wstęp jest wolny dla każdej zainteresowanej osoby.

Wydarzenie współorganizują Pracownia Badań Kultury Artystycznej Trójmiasta działająca przy Katedrze Kulturoznawstwa oraz Interdyscyplinarne Koło Naukowe Doktorantów FSD UG.

Efektem tychże spotkań będzie specjalny numer Zeszytów Kulturoznawczych, nowego czasopisma naukowego wydawanego w formie cyfrowej przez Pracownię.

Koordinacja: Marta Tymińska, Magda Malinowska, Małgorzata Ciepluch
Kontakt: marta.tyminska@4zal.net, magda.anna.malinowska@gmail.com,
ciepluch.malgorzata@gmail.com

Program:

1. Rodzina i niezaleczone rany cz. I - wokół Tragedii Króla Leara Williama Shakespeare'a

mgr Jerzy Wójcicki

15.04.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

Król Lear bywa najczęściej odczytywany w kluczu katastroficznym, gdzie świat bratobójczych rzezi zostaje skojarzony z Zagładą, *mysterium iniquitatis*, w kierunku której niechybnie podąża cała ludzkość. Ja z kolei chciałbym się skupić na relacji ojcowie – dzieci, która pozostaje na marginesie rozważań nad tym dramatem. Dla mnie bolesne i skomplikowane więzi rodzinne to istota tej tragedii. Lear udaje, albo po prostu nie rozumie, iż stał się projektantem swego upadku. „Król Lear” to także tragedia dzieci, które, aby stać się panami swego losu, aby móc w końcu pomyślnie przejść proces indywiduacji, muszą pomścić krzywdy, których doznały ze strony ojca. Lear nie dał swym córkom miłości, dlatego pragnie ją kupić. W ten sposób chce się poczuć bezpiecznie, aby podtrzymywać iluzję o byciu dobrym, niezawodnym ojcem. Być może Lear posiada jakieś wyrzuty sumienia, a może to tylko pragmatyzm? Lear

jest zaciętrzewiony w negowaniu popełnionych przez siebie błędów w stosunku do córek. Z kolei potomstwo króla (prócz Kordeli) jest wyłącznie zafiksowane na swoich traumach z dzieciństwa. Ta sytuacja doprowadza do błędnego koła wzajemnych krzywd i oskarżeń. Zraniona miłość jest niezaspokojona; jedynie totalne wybaczenie albo śmierć są w stanie odwrócić ten destrukcyjny mechanizm.

Ostatecznie miłość Kordeli idzie na marne. Lear przyznaje się do błędu (lub zaczyna go rozumieć), gdy jest już za późno.

2. Czy muzyka współczesna jest bez sensu?

mgr Małgorzata Ciepluch

24.04.2014 (czwartek), aula 1.43, Wydział Filologiczny, godz. 18

Wykład zostanie poświęcony muzyce powszechnie uważanej za kocie miauczenie lub grę na młynkomikserze. W czasie jego trwania rzucimy światło na zjawisko awangardowej twórczości XX wieku, której credo polegało na przełamaniu schematu postrzegania muzyki jako źródła przeżycia estetycznego. Ze zdziwieniem odkryjemy, iż muzyka współczesna otacza nas zewsząd. Jest obecna w filmach, piosenkach radiowych, reklamach, przedstawieniach teatralnych, zaś utwór na 12 odbiorników radiowych i 24 wykonawców Cage'a brzmi całkiem przystępnie.

3. "Zróbmy im jakąś krzywdę". Mit zabawy we współczesnej popkulturze. Między kreacją a destrukcją

mgr Jerzy Wójcicki

29.04.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

Zabawa we współczesnej popkulturze uzyskała rangę mitycznego doświadczenia. Problem z zabawą polega jednak na tym, iż wraz z komercjalizacją relacji społecznych utraciła ona swój kreacyjny potencjał. Zawężenie charakteru oraz formy zabawy do konsumpcjonistycznych stylów zachowań przyczynia się do tego, iż zabawa przekształca się w swoje własne zaprzeczenie, przyjmując (auto)destrukcyjne formy. Na podstawie sztuki Doroty Masłowskiej *Dwoje Rumunów mówiących po polsku*, Zabawy Sławomira Mrożka, powieści *Zrób mi jakąś krzywdę* Jakuba Żulczyka oraz filmu *Ostatnie tango w Paryżu* chciałbym się bliżej przyjrzeć tej popkulturowej zmianie.

4. Game studies dla początkujących - o czym trzeba wiedzieć badając gry komputerowe

mgr Marta Tymińska

06.05.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

Gry komputerowe są specyficznym, konwergencyjnym tekstem kultury, do którego badań należy zaangażować nie tylko dostępną dziś metodologię badawczą wypracowaną przez różne nurty badawcze, ale także stworzyć nowe narzędzia. Podczas tego spotkania przyjrzymy się rozwojowi *game studies*, dziedzinie nauki zajmującej się badaniem oraz krytyczną analizą gier, w tym przede wszystkim produkcji cyfrowych. Wspólnie zastanowimy

się nad kierunkiem, w którym może się rozwijać. Dokonamy analizy tekstualnej wybranych tytułów.

5. J-rock, J-pop i K-pop. Polscy fani azjatyckiej muzyki

mgr Agata Włodarczyk

08.05.2014 (czwartek), aula 1.43, Wydział Filologiczny, godz. 18

Fani muzyki azjatyckiej nie mają łatwo w Europie - wysokie koszty sprowadzania płyt, mała liczba koncertów, kosztowne wyjazdy do krajów pochodzenia ukochanych artystów. A jednak fani nie tylko są obecni w Polsce, a wręcz ich ilość wzrasta. Mają się w istocie całkiem dobrze. Podczas spotkania uczestnicy dowiedzą się czym są J-rock, J-pop oraz K-pop. Pozną bliżej ekonomiczny system rozrywkowy, którego efektem jest Koreańska Fala - *Hallyu*. Zapoznają się z fanowskimi sposobami uczestniczenia w życiu globalnego fandomu, a także z powodami, dla których Europejczycy w ogóle tak dziwnej muzyki słuchają.

6. Szamanizm syberyjski wobec innych odmian szamanizmu

mgr Alicja Rudnicka

13.05.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

W czasie spotkania prowadząca omówi nie tylko charakterystyczne cechy szamanizmu syberyjskiego, uważanego za „klasyczny”, ale także przedstawi krótko specyfikę innych odmian szamanizmu. Poruszone zostaną między innymi kwestie inicjacji, przeprowadzania rytuałów, czy też użycia roślin psychoaktywnych. Studenci będą również mieli okazję zapoznać się z materiałem zdjęciowym z badań własnych prowadzącej.

7. Ponowoczesna seksualność we współczesnym kinie Dalekiego Wschodu - wybrane przykłady

mgr Magda Malinowska

15.05.2014 (czwartek), aula 1.43, Wydział Filologiczny, godz. 18

Jaki obraz seksualności można odnaleźć w filmach takich reżyserów jak Wong Kar-wai, Kim Ki-duk, Takashi Miike czy Tsai Ming-liang? Czy najnowsze dokonania twórców azjatyckich, wyświetlane w ramach międzynarodowych festiwali, prezentują podobną wizję? W czasie spotkania wybrane dzieła zostaną zanalizowane w oparciu o teorie Zygmunta Baumana, Anthony'ego Giddensa i Slavoję Žižka. Spróbujemy ustalić obraz seksualności, płci oraz związków, wyłaniający się z omawianych fabuł. Wykład ilustrowany będzie przykładami filmowymi.

8. „Szamanizm białych”, czyli geneza, cechy charakterystyczne i prognozy rozwoju neoszamanizmu

mgr Alicja Rudnicka

20.05.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

W czasie spotkania omówione zostanie zjawisko neoszamanizmu – prężnie rozwijającego się we współczesnej kulturze zachodniej. Poruszone zostaną także kwestie genezy „szamanizmu

miejskiego”, jego cechy charakterystyczne, jak i możliwości rozwoju. Podjęta zostanie również próba odpowiedzi na pytanie: czym w gruncie rzeczy jest neoszamanizm? Formą nowej duchowości zachodniej, pogonią za stanami ekstatycznymi, czy może czymś jeszcze innym?

9. Nieproszeni goście w polszczyźnie? Germanizmy sto lat temu i anglicyzmy dziś

mgr Sławomir Kułacz

22.05.2014 (czwartek), aula 1.43, Wydział Filologiczny, godz. 18

Na wstępie spotkania spojrzymy kilkaset lat wstecz i spróbujemy zastanowić się, ile zapożyczeń i kalek z języka niemieckiego na stałe wrosło w polszczyznę. Punkty ciężkości położone zostaną w dwóch różnych epokach: na przełomie XIX i XX wieku oraz na początku XXI wieku. Analizie poddamy dwa konkretne przypadki: gwara żołnierzy służących w armii niemieckiej i austro-węgierskiej oraz – z drugiej strony – język pracowników zagranicznych korporacji. Porównamy ilość i rodzaj zapożyczeń (głównie leksykalnych) i spróbujemy zidentyfikować mechanizmy językowe i czynniki pozajęzykowe, które powodują, że pożyczamy tak chętnie. Przyjrzymy się opiniom językoznawców i użytkowników języka polskiego z okresu silnych wpływów niemieckich, jak i poglądom na to zjawisko ludzi nam współczesnych.

10. Kino mainstreamowe, kino narodowe i kino autorskie - definicje, rozróżnienia, perspekwy analizy

mgr Magda Malinowska

27.05.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

Czym jest kino narodowe? Czym różni się kino mainstreamowe od kina autorskiego? Na ile te terminy są adekwatne w stosunku do najnowszych dokonań kinematografii? Obok przedstawienia podstawowych definicji oraz teorii licznych badaczy, m.in. Andrew Higsona, Ulfa Hedetofta, Dudley'a Andrew i Marka Haltofa, podczas spotkania zastanowimy się również nad aspektem praktycznym omawianych pojęć - jak pisać o kinie narodowym i autorskim, od czego zacząć, jakich tropów szukać?

11. Sztuka jako narzędzie zmiany społecznej?

mgr Anna Miler

29.05.2014 (czwartek), aula 1.43, Wydział Filologiczny, godz. 18

Według koncepcji Josepha Beuysa zmiany porządku społecznego mogą dokonać jednostki twórcze i samoświadome - wszyscy są artystami, a wszyscy artyści politykami. W myśl tej koncepcji wszyscy są odpowiedzialni za kształt otaczającego świata. Współczesne nam działania z zakresu animacji kultury nawiązują właśnie do tych koncepcji podkreślając jako jeden ze swoich celów odkrywanie i umacnianie tożsamości osób i społeczności, a także doprowadzenie do sytuacji, w której ludzie będą bardziej świadomymi obywatelami. Czy ta zmiana zawsze jest pożądana? Czy nie jest to balansowanie na granicy manipulacji drugim człowiekiem? Jakie strategie przyjmują animatorzy kultury i artyści, pracujący ze społecznościami, które stały się dziś głównymi odbiorcami?/uczestnikami?/współtwórcami animowanych przez nich działań? Kim obecnie jest animator kultury? Na jak daleko idącą ingerencję w życie grupy może sobie pozwolić, żeby nie zostać posądzonym o kulturalną

kolonizację?

12. Życie totalne, czyli o szczerości w teatrze typu *in-yer-face* na podstawie twórczości Sary Kane

mgr Marta Justyna Nowicka

03.06.2014 (wtorek), aula 1.47, Wydział Filologiczny, godz. 18

Przerost brutalnej formy nad treścią, realizm kloaczny - tak postrzegają twórczość angielskiej twórczyni dramatycznej, Sary Kane, jej przeciwnicy. I choć w każdym swoim słowem broni nie tyle swoich sztuk, co poglądów, to w dalszym ciągu postrzegana jest głównie jako skandalistka, niepotrzebnie nadużywająca instrumentalnie scen seksu i przemocy. Jakie funkcje pełnią kontrowersje w dzisiejszym teatrze? Czy szczerość jest sednem czy efektem ubocznym twórczości tzw. nowych brutalistów?